

Innlevering 2 i MAT102 - frist mandag 5/11

Denne innleveringen er det tredje arbeidskravet i MAT102 (etter den første innleveringen og skoleprøven). Den skal leveres på canvas som en kommentert Python-fil:

- Etter at hjelpefilene RSA.py, regression.py og pca.py er kjørt skal besvarelsen være kjørbart.
- Svar på oppgaver som ikke forventes løst av programmet skal stå som kommentar i besvarelsen. Eksempel:

```
#1a: Den dekodete beskjeden blir ...
```

- Svar på oppgaver som skal løses av programmet skal stå under koden som gir svaret, som kommentar. Eksempel:

```
#1c: Kode for å kryptere HEI SJEF:  
... Koden dere skriver  
# Svaret når koden kjøres er: ...
```

- Om dere ikke får frem grafikken rett i Spyder, prøv Jupyter notebook. Da kan dere få bruk for denne kodelinjen:

```
%matplotlib inline
```

Lever i grupper på tre. Det er tre oppgaver, en om hvert av de store temaene vi ikke tester til eksamen.

1 RSA

I et oppsett for RSA er den offentlige nøkkelen (n, e) gitt ved

$$n = 160169311 \quad \text{og} \quad e = 1737$$

For å sende beskjeder kodes en tekststreng (i engelsk alfabet, uten æøå) ved $A \leftrightarrow 00, B \leftrightarrow 01, \dots, Z \leftrightarrow 25$. I tillegg lar vi mellomrom være representert ved 99. Strengen deles opp i fire og fire tegn. Hvert firettupel er dermed representert som et tall mellom 0 (AAAA) og 99999999 (fire mellomrom).

- a) En kodet beskjed har representasjonen [1041706, 4139999]. Dekod beskjeden.
- b) Kod meldingen HEI SJEF.

- c) Krypter meldingen HEI SJEF.

Vi skal så knekke dette oppsettet, og finne ut hva den hemmelige beskjen U vi har snappet opp betyr:

$$U = [112718817, 85128008, 148479246, 91503316, 26066602, 95584344, 142943071]$$

- d) Finn primtallene p og q slik at $n = pq$.
- e) Hva må til for at (n, e) skal være en korrekt valgt nøkkel for RSA? Sjekk dette for den oppgitte nøkkelen (n, e) .
- f) Regn ut dekrypteringsnøkkelen (n, d) . Kontroller svaret ved å dekryptere resultatet fra deloppgave c).
- g) Dekrypter og dekod den hemmelige beskjen U .

2 Regresjon

I denne oppgaven skal vi vurdere ulike modeller for et gitt datasett. Datasettet består av 21 punkter og viser temperaturmålinger i et rom over en periode der utetemperaturen synker, mens det så settes på en ovn i et naborom. Tiden måles med tre minutters mellomrom over en periode på en time. Temperaturmålingene T er gitt ved denne tabellen, som også legges ut på canvas for lettere klipping:

$$T = [13.14, 12.89, 12.26, 12.64, 12.22, 12.47, 12.51, 12.80, 12.24, 12.77, 13.35, \\ 12.82, 13.57, 13.38, 14.41, 14.00, 15.68, 15.41, 15.51, 15.86, 15.72]$$

- a) Sett opp et scatterplot av dataene. Virker det som dataene passer med beskrivelsen over?
- b) Sett opp en lineær tilpasning til datapunktene. Regn også ut determinasjonskoeffisienten.
- c) Sett videre opp kvadratisk og kubisk (andre- og tredjegrads) tilnærming. Regn ut determinasjonskoeffisientene for begge modellene.
- d) Hvilken modell tror du best beskriver den virkelige situasjonen? Baser svaret ditt på plot og utregninger tidligere i oppgaven.

3 Prinsipalkomponentanalyse

I denne oppgaven skal vi bruke noen numeriske indikatorer for å gruppere fylker. Ettersom noen av tallene jeg har funnet ikke er oppdaterte for i år, da Sør- og Nord-Trøndelag har slått seg sammen til Trøndelag fylke, bruker jeg bare data fra 2017 med nitten norske fylker. Indikatorene vi skal se på er areal (km^2), befolkningstall, antall sysselsatte, BNP per innbygger og BNP per sysselsatt (i kroner). De relevante dataene er med i oppgaveteksten her, men legges også ut i en separat fil på canvas.

```
Fylker = ['Akershus', 'Aust-Agder', 'Buskerud', 'Finnmark', 'Hedmark', 'Hordaland', 'Møre og Romsdal', 'Nordland', 'Nord-Trøndelag', 'Oppland', 'Oslo', 'Rogaland', 'Sogn og Fjordane', 'Sør-Trøndelag', 'Telemark', 'Troms', 'Vest-Agder', 'Vestfold', 'Østfold']
```

```
Indikatorer = ['Areal', 'Folketall', 'BNP/kapita', 'BNP/sysselsatt', 'Sysselsatte']
```

```
Areal = [4917.95, 9155.36, 14912.19, 48631.38, 27397.85, 15436.98, 15101.07, 38478.13, 22414.25, 192.09, 454.10, 9376.77, 18622.44, 18848.15, 298.23, 25876.85, 7278.71, 2225.38, 4187.22]
```

```
Folketall = [604368, 116673, 279714, 76149, 196190, 519963, 266274, 242866, 137233, 189479, 666759, 472024, 110266, 317363, 173307, 165632, 184116, 247048, 292893]
```

```
BNPKap = [435982, 337974, 397080, 438594, 364944, 488515, 433030, 428402, 367157, 363111, 820117, 488463, 455872, 473954, 371886, 451887, 403893, 364007, 331575]
```

```
BNPSyss = [918710, 771973, 831298, 808765, 777248, 922939, 834642, 850163, 759414, 731136, 1125019, 899272, 846111, 886057, 817060, 824648, 811833, 792748, 778412]
```

```
Sysselsatte = [270338, 47868, 125938, 37143, 86627, 254290, 127060, 116020, 62621, 86968, 468375, 233986, 54490, 166479, 74749, 84537, 86997, 106931, 118320]
```

```
X = np.transpose(np.array([Areal, Folketall, BNPKap, BNPSyss, Sysselsatte]))
```

Matrisen X vil etter dette ha riktig format som utgangspunkt for PCA.

- Som preprosessering, pass på å normalisere matrisen X . Som svar på oppgaven, angi den preprosserte X .
- Utfør PCA med to komponenter (dvs. $a = 2$) på denne datamengden. Som svar på oppgaven, angi de to matrisene T og P .
- Hvilket plot av dataene lar oss se grupperinger av fylkene? Hvilket plot lar oss se grupperinger av indikatorene? Hva heter måten å plote begge disse tingene samlet?

I resten av oppgaven skal du svare basert på plot og visuell inspeksjon.

- Hvilke to fylker er likest?
- Ett fylke skiller seg klart fra de andre. Hvilket? Diskuter hvorfor i gruppen (men dere trenger ikke svare skriftlig på hvorfor).

- f) Indikatoren *Areal* er spesielt god til å skille ut ett fylke, og to andre også godt, men ikke like godt som det første. Hvilket fylke? Hvilke er de to neste? Diskuter hvorfor i gruppen (men dere trenger ikke svare skriftlig på hvorfor).
- g) Gi minst en ekstra interessant opplysning basert på plottene.

Til slutt

Ikke glem å spørre om hjelp på regneøvelser eller i forbindelse med forelesninger. Dette er ikke en eksamen, men en obligatorisk oppgave som det er meningen dere skal lære av å arbeide med.

Lykke til!

Jon Eivind Vatne